

**Резиме извештаја о ревизији сврсисходности пословања
„Управљање квалитетом ваздуха“**

У циљу ефикаснијег управљања квалитетом ваздуха неопходно је успоставити јединствен систем мониторинга квалитета ваздуха и начина извештавања о подацима квалитета ваздуха за посебно осетљиве групе становништва и могућим ефектима по здравље

Загађеност ваздуха је један од десет главних глобалних фактора ризика по здравље људи. У погледу утицаја на здравље највећи проблем представљају суспендоване честице, јер се најдуже задржавају у ваздуху и најдубље продиру у дисајне органе, изазивајући различите ефекте, у зависности од састава. Постоји сталан пораст броја градова у којима се детектује ваздух треће категорије, где су прекорачене граничне вредности, за једну или више загађујућих материја.

У Републици Србији нису успостављени сви инструменти политике и планирања заштите ваздуха (Стратегија заштите ваздуха). Министарство је израдило Предлог Програма (Стратегије) заштите ваздуха у Републици Србији. Активности у области јавног здравља у вези са унапређењем животне средине и проценом утицаја квалитета ваздуха на здравље људи нису у потпуности реализоване.

Систем управљања квалитетом ваздуха није довољно ефикасан јер није у потпуности успостављен јединствени функционални систем праћења и контроле степена загађења ваздуха: утврђена су одступања од прописаних

Мерна станица Мостар

критеријума за одређивање мерних места и локација за узимање узорака загађујућих материја у оквиру локалне и државне мреже; због кашњења у достави и обради података о квалитету ваздуха касни се са утврђивањем листе категорија квалитета ваздуха; за мерења концентрација загађујућих материја у ваздуху се примењују и друге методе, без доказивања еквивалентности и није креиран јединствен индекс квалитета ваздуха.

Иако су све мере и активности утврђене плановима квалитета ваздуха јединица локалне самоуправе реализоване, до значајнијег побољшања квалитета ваздуха је дошло само у Новом Саду. Надлежни органи нису налагали оператерима да израде планове за смањење емисија из стационарних извора загађења ваздуха на подручју у ком је утврђена трећа категорија квалитета ваздуха.

Препоруке

Државна ревизорска институција је, између осталих, дала препоруке:

Министарству заштите животне средине да у оквиру државне мреже мерних станица и/или мерних места документује поступак избора одабраних мерних места и локација за узимање узорака за мерење концентрација загађујућих материја.

Агенцији за заштиту животне средине да обезбеди ефикасно и континуирано прикупљање података за Информациони систем квалитета ваздуха.

Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ да донесе стручно методолошко упутство за процену утицаја квалитета ваздуха на здравље људи и креира јединствен индекс квалитета ваздуха у Републици Србији.

Градовима Београду, Новом Саду, Панчеву, Ужицу и Бору да у оквиру локалне мреже мерних места и/или мерних станица документују поступак избора одабраних мерних места и локација за узимање узорака за мерење концентрација загађујућих материја.